

Být prospěšný svým výstupním projektem městu, které mám rád. To je nepsané motto diplomního projektu Roberta Rösslera, vyjádřené v samém závěru práce. Nevím, zda jde o rodné město, určitě ale v jedné z jeho částí žije.

Uvědomuji si, že mám pro psaní posudku handicap. Neznám moc tento cíp krušnohorského pohraničí, a už vůbec ne Vejprty. Pracuji tedy s, v rámci diplomního semináře precizně zpracovanou knihou analýz, a současně s tím nahlížím do Googlu a město a jeho detaily si přibližuji v dostupných mapách.

Z analýz cítím smutek nad stavem, ve kterém se město, respektive města rozdělená hranicí, v současnosti, tedy 80 let po válce a 35 let po sametové revoluci, nachází. Převážná část projektu je věnována zkoumání vztahů v nejširším měřítku formovaných jevy: Krušné hory, hranice, potok Polava a historické obchodní cesty. Obě města, přibližně stejně stará (přelom 15. a 16. století), zhruba stejně velká a stejně obydlená, byť každé v jiné zemi, vyrůstala vedle sebe zhruba 450 let, zcela přirozeně. Hranice mezi nimi byla až do války symbolická. Po válce se vazby neobnovily, navíc přibyla jazyková hranice mezi oběma, byť „lido demo“ městy a k očekávanému spojení po znovuootevření hranic nikdy nedošlo. Současná podoba hranice je tristní. Robert Rössler zkoumá a hledá důležitá místa s potenciálem znovu spojit obě strany hranice.

Nevím, jakým termínem v hierarchii urbanistických projektových fází tuto práci pojmenovat. Vytváří metodu, jak odkrýt systém zkoumaného prostředí, verbalizuje, jak s nabytými informacemi pracovat, jak prostředí chápat a dál rozvíjet a postupným přibližováním se dostává do měřítka urbanistických studií...

Projekt odkrývá, definuje, interpretuje a navrhuje paměť kulturní krajiny. Návrhová část je otevřena pro další nové vrstvy a zásahy, důležitý příspěvek mladého architekta do diskuse o udržitelném rozvoji.

Bez ambicí výrazného architektonického činu-podpisu „highlitu“, s touhou jednoduchými kroky, které se samy nabízejí, zdravým rozumem pomoci navrátit městu jeho historickou paměť. Při čtení tohoto sešitu mne napadají slova jako *iniciační, motivační, nápomocný, užitečný, zodpovědný, skromný, rozumný, přiměřený, úsporný*, ale také *kultivovaný*. Takový chce být a je projekt rehabilitace vztahu dvou sousedů, obnovení přeshraničních vazeb dvou měst, dnes téměř programově „k sobě zády“.

Prostředky k obnově nachází ve třech formulovaných skupinách linie(stezky), body(prvky) a plochy(místa). Stezky rozděluje do několika druhů od pěších propojek po železnici, doplňuje stávající strukturu, obnovuje stará a nachází nová propojení. Prvky (mostky, lávky, schodiště, ale i místně charakteristické rozcestníky) doplňují a stmelují jednotlivé stezky. A nakonec nachází pět míst, záměrně odlišných charakterů a podrobuje je práci v několika měřítkách. Místa podrobně charakterizuje a zamýšlí se nad jejich účelnou náplní (stavebním programem). Od areálu služeb obou měst v oblasti Rybníky na jihu, přes propojení místních historických příčných ulic ve středu města a nové náměstí a správní centrum. Tady je největší míra stavebních intervencí, zatímco zásahy na nádraží a zejména v severním cípu města s reziduem historických staveb, respektive jejich stop zůstávají zůstávají v symbolické, byť velmi silné rovině.

Úsporná grafika, zvětšovaná důsledně do všech zoomovaných měřítek, znesnadňuje, bez znalosti místa, čtení jednotlivých zásahů. Pro lepší pochopení bych uvítal, například u tisícovek, bezprostřední konfrontaci stav-návrh, nikoliv jako barevné rozlišení bourání-stavba. I tak jsem se ale, s pomocí mapy, návrhem prokousal a míru intervencí pochopil. Zatímco první dvě oblasti, tedy stezky a prvky jsou doprovázeny více méně schematickými skicami navrhovaných úprav, místa jdou do podrobnějšího měřítka dispozic a hmot. Tady cítím trochu nejistotu, nebo lépe, nedostatek času na revizi navrhovaných objektů a považuji je za drobnou slabinu jinak vyrovnaného projektu. Podrobnosti přitahují zbytečně pozornost a bez vazby na navrhovaný veřejný prostor přebíjejí základní urbanistickou koncepci zkoumaného místa.

Jsem přesvědčen, že Robert Rössler svým diplomním projektem beze zbytku naplnil zadání, a také vlastní očekávání shrnuté ve vyznání v úplném závěru analýz *...bohužel to nejsou žádná zázračná a rychlá řešení, do velké míry jsou totiž problémy hlubší, než aby je napravil architektonický, či urbanistický zásah. Půjde o soustavné a vytrvalé úsilí, kterému však mohou cílené architektonické zásahy pomoci a usnadnit ho.... Tato usilovná práce již probíhá, cílem by tedy mělo být pro ni nadchnout co nejvíce osob, provázat s již existujícím a vytvořit aktivní komunitu. Můj návrh by je měl motivovat...*

Doufám, že Robertovo úsilí najde v Zastupitelstvu města živnou půdu a stane se jedním ze strategických podkladů města. Doporučuji jednoznačně diplomní projekt Roberta Rösslera k obhajobě a s titulem Inženýr Architekt by mohl, dříve nebo později nastoupit do funkce architekta města a své úvahy proměňovat v reálná zadání. Diplomní projekt hodnotím, s poukazem na drobné výhrady stupněm **B – velmi dobrý**.

Tomáš Novotný